

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради PhD 12709
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Воскобойник Дмитро Васильович, 1997 року народження, громадянин України, освіта вища:
у 2020 р. закінчив Національний авіаційний університет, отримав кваліфікацію магістра з комп'ютерних наук, інформаційних управляючих систем та технологій,
виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Маріупольського державного університету від 31.03.2026 № 40 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертації Воскобойника Дмитра Васильовича на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради

Панченка Володимира Григоровича, доктора економічних наук, доцента, професора кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Маріупольського державного університету

Рецензентів

Горбашевської Марини Олексіївни, кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри менеджменту та фінансів Маріупольського державного університету

Беззубченко Ольги Анатоліївни, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Маріупольського державного університету

Офіційних опонентів

Петрової Ірини Леонідівни, доктора економічних наук, професора, професора кафедри маркетингу та поведінкової економіки Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК»
Шкурат Марії Євгенівни, кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри міжнародних економічних відносин Донецького національного університету імені Василя Стуса

на засіданні 22 травня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки **Воскобойнику Дмитру Васильовичу** на підставі публічного захисту дисертації «Трансформація зайнятості населення в контексті цифровізації економіки України» за спеціальністю 051 Економіка.

Дисертацію виконано на кафедрі економіки та міжнародних економічних відносин економіко-правового факультету Маріупольського державного університету, м. Київ.

Науковий керівник: **Ланська Світлана Петрівна** – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки праці Маріупольського державного університету.

Дисертацію подано у вигляді самостійно підготовленого наукового рукопису, оформленого відповідно до встановлених вимог. Аналіз змісту дисертаційної роботи засвідчує її відповідність положенням пункту 6 і 7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 року (зі змінами). Робота містить науково обґрунтовані результати, характеризується науковою новизною, має теоретичне та практичне значення, виконана з дотриманням принципів академічної доброчесності та є завершеним науковим дослідженням.

Зокрема, автором запропоновано концептуальний алгоритм формування цифрової міграційної інфраструктури в Україні як важливий інструмент проактивної політики регулювання зайнятості; розроблено структурно-функціональну модель регулювання трансформаційної зайнятості в Україні, що є відображенням цілісного підходу до управління з урахуванням особливостей розвитку країни в сучасних умовах; обґрунтовано доцільність і розроблено комплексний підхід до формування національної політики зайнятості в Україні як концептуальної рамки узгодження різних напрямів державної політики в контексті реалізації людиноцентричного підходу та сприяння підвищенню конкурентоспроможності країни. Крім того, розвинуто концептуальні основи регулювання зайнятості населення за допомогою запропонованого концептуального підходу до визначення складових трансформації зайнятості, поглиблено теоретико-методологічні основи дослідження зайнятості через розроблену класифікацію проявів трансформації зайнятості, а також збагачено понятійно-категорійний апарат дослідження

зайнятості населення завдяки авторським визначенням понять «трансформація зайнятості», «трансформаційна зайнятість».

Висновки та узагальнення дисертаційної роботи доведено до рівня конкретних пропозицій і рекомендацій, які впроваджено на державному, регіональному та виробничому рівнях, а також можуть бути рекомендовані як складові актуалізації організаційно-економічних засад регулювання трансформації зайнятості населення з урахуванням проявів цифровізації економіки України.

Здобувач має 23 наукові публікації за темою дисертації загальним обсягом 6,9 д.а. (особисто автору належить 4,2 д.а.) серед яких 6 статей у фахових наукових виданнях України та 16 публікацій у матеріалах міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій:

1. Воскобойник В. В., Воскобойник Д. В. Тенденції міжнародної трудової міграції в умовах інтелектуалізації світогосподарського розвитку та цифровізації економіки. *Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Економіка*. 2021. Вип. 22. С. 43–50. DOI: 10.34079/2226-2822-2021-11-22-43-50. URL : <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/economics/issue/view/23/110>

2. Воскобойник В. В., Воскобойник Д. В. Вплив процесу цифровізації економіки на трансформацію зайнятості населення. *Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Економіка*. 2022. Вип. 24. С. 76–82. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2822-2022-12-24-76-82>

3. Воскобойник Д. В., Ланська С. П. Цифровізаційні трансформації державного регулювання зайнятості: вплив глобалізації. *Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Економіка*. 2024. Вип. 28. С. 117–129. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2822-2024-14-28-117-129>

4. Воскобойник Д. В., Ланська С. П. Трансформація ринку праці України в контексті глобальних економічних викликів. *Економіка і організація управління*. № 3 (59). 2025. С. 73–84. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.3.7>

5. Воскобойник Д. В. Сучасні аспекти трансформації державної політики зайнятості населення в Україні. *Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Економіка*. 2025. Вип. 29. С. 121–131. DOI: <https://doi.org/10.34079/2518-1394-2025-15-29-121-131>

6. Воскобойник Д. В. Тренди цифрової трансформації у сучасних національних політиках зайнятості. *Економіка і організація управління*. № 4 (60). 2025. С. 30–38. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.4.3>

У дискусії взяли участь голова, рецензенти й офіційні опоненти та висловили зауваження:

Панченко Володимир Григорович – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Маріупольського державного університету. Оцінка позитивна, без зауважень.

Горбашевська Марина Олексіївна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та фінансів Маріупольського державного університету. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У дисертаційній роботі, на наш погляд, є дискусійним підхід щодо вивчення концепту національної політики зайнятості відповідно до вимог МОП у кількох розділах, зокрема у п. 1.1, с. 45-49 (міжнародний стандарт щодо регулювання зайнятості населення) та в п. 2.2, с. 115-120 (порівняння складових національної політики зайнятості за визначенням МОП із змістом державної політики зайнятості населення в Україні). Безумовно, вагомим за науковою значущістю здобутком є запропонований автором у п. 3.2, с. 169-175, комплексний підхід до формування національної політики зайнятості в Україні, однак у дослідженні його обґрунтування можна було зосередити в одному з розділів.

2. Одним із найбільш значущих результатів автора дисертаційної роботи є розробка концептуального алгоритму формування цифрової міграційної інфраструктури в Україні (с. 182-184), однак у роботі аналіз міграційних тенденцій як передумов оновлення регуляторної політики на ринку праці здійснений лише на с. 111-114. Вважаємо, що варто було приділити більше уваги цьому аспекту під час дослідження.

3. При дослідженні цифровізаційних трансформацій у сфері державного регулювання зайнятості в Україні, зокрема основних змін, що вже є реалізованими на загальнонаціональному рівні (с. 122-125), не зазначено вплив на них розвитку електронного урядування в країні, що фактично є першоджерелом більшості відзначених трансформацій. Було б доцільно приділити цьому увагу, зважаючи на контекст дослідження.

4. Здійснене у п. 3.1, моделювання впливу цифровізації економіки на тенденції розвитку зайнятості населення (с. 149-159) доцільно було б посилити використанням додаткових інструментів економетричного аналізу та прогнозування з метою розширення доказової бази дослідження.

Беззубченко Ольга Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Маріупольського державного університету. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. Теоретичний розділ дисертаційної роботи містить дослідження форм і видів зайнятості населення, зокрема з урахуванням впливу цифровізації: у п. 1.1. автором детально проаналізовано види і форми зайнятості; у п. 1.3. дослідження доповнено вивченням сучасних форм зайнятості, зокрема з акцентуванням уваги на цифровій платформній роботі. Доцільно було б більшою мірою доповнити результати теоретичного дослідження відповідним детальним аналізом нових форм зайнятості у другому розділі роботи.

2. В аналітичному розділі дисертаційної роботи, зокрема у п. 2.1, автором здійснено детальний аналіз показників зайнятості населення України, формуючи велику частину дослідження. На наш погляд, частину цього матеріалу доцільно було навести у додатках до дисертаційної роботи, зокрема зважаючи на те, що окремі показники проаналізовано у часовому періоді до 2021 р. (з об'єктивних причин). Натомість до основної частини дисертації доцільно було включити вичерпне викладення здійсненого прогнозування чисельності зайнятого населення України до 2032 р. за кількома сценаріями, яке міститься у додатку Е.

3. У третьому розділі дисертаційної роботи у п. 3.2 автором розроблено структурно-функціональну модель регулювання трансформаційної зайнятості в Україні, що передбачає комплекс результатів соціально-економічного, інституційного та стратегічного характеру. Дослідження лише виграло б, якщо наведені результати були б конкретизовані за ступенем очікуваних проявів.

4. За логікою викладання, також було б доцільно окреслити основні зміни у трудовому законодавстві України, пов'язані з цифровізацією економіки, оскільки це прямим чином пов'язано з сьогоденням реалізації права на працю та комплексом очікуваних змін у регулюванні зайнятості населення, на яких наголошує автор у третьому розділі роботи.

Петрова Ірина Леонідівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та поведінкової економіки Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК». Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У дисертаційній роботі автор обґрунтовано наголошує, що однією з відмінностей нормативно-правового регулювання політики зайнятості в Україні від підходів, закріплених у документах Міжнародної організації праці, є недостатня увага до принципів гідної праці як фундаментальної складової сучасної політики зайнятості (с. 119-120). Водночас доцільно відзначити, що у самому дослідженні ця категорія не отримала достатньо розгорнутого

теоретико- методологічного опрацювання. Зокрема, такі її складові, як гідні умови праці (с. 163), гідна зайнятість (с. 173, 175), гідні робочі місця (с. 175) та гідна оплата праці (с. 175), окреслюються переважно на рівні пріоритетів регулювання зайнятості населення економіки в Україні з урахуванням викликів цифровізації, проте потребують більш чіткої змістовної конкретизації та системного розкриття.

2. У дослідженні автором неодноразово акцентується увага на важливості розвитку цифрових компетентностей населення: зокрема, як умови розвитку людського капіталу та передумови повноцінної інтеграції працівників у цифрову економіку (с. 83), як складової векторів регулювання трансформаційної зайнятості в Україні (с. 164-165, 168), як інструменту національної політики зайнятості в Україні (с. 175). Тому робота значно б виграла, якби автором було також здійснено моніторинг та оцінку сучасних цифрових компетентностей, зокрема тих, що мають найбільшу значущість для зайнятості населення України, зважаючи на особливості розвитку країни з урахуванням наявних викликів.

3. Потребує додаткових пояснень, яким чином у запропонованій автором моделі національної політики зайнятості (с. 170-175) передбачається подолання інституційної фрагментації та забезпечення узгодженості міжсекторальних політик, зважаючи на те, що створення координаційного органу – Національної ради з питань зайнятості, про яку йде мова на с. 173 – саме по собі не гарантує ефективної взаємодії?

4. Не применшуючи значущість висновків автора стосовно змін у гендерно-віковій структурі населення (с. 105-107), доцільно відзначити, що робота могла б бути додатково поглиблена шляхом більш детального висвітлення трансформацій у структурі робочої сили України, зокрема в аспекті зростання ролі жінок у традиційно «чоловічих» професійних секторах.

5. В контексті формування пропозицій щодо регулювання трансформаційної зайнятості населення з урахуванням викликів цифровізації економіки України за текстом неодноразово акцентовано увагу на аспектах *інклюзивності* – прискорення розвитку *інклюзивних цифрових сервісів* як пріоритетний напрям актуалізації політики державного регулювання зайнятості населення в Україні (с. 127-128), *інклюзивність* як принцип регулювання трансформаційної зайнятості населення в Україні (с. 164), *соціально-інклюзивний вектор регулювання* трансформаційної зайнятості в Україні (с. 165, 168), *соціально-територіальна інклюзивність* як напрям національної політики зайнятості (с. 175) та ін. Попри це, відповідні положення потребують подальшої конкретизації. Зокрема, доцільним є уточнення механізмів реалізації інклюзивного підходу, визначення цільових

груп, інструментів державної політики, а також можливих індикаторів оцінювання ефективності впровадження інклюзивних рішень у сфері зайнятості.

Шкурат Марія Євгенівна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Донецького національного університету імені Василя Стуса. Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У дисертаційній роботі автор детально аналізує зміст і складові категорій «зайнятість» (п. 1.1), «трансформація» (п.1.2), а також «цифрова економіка» (п. 1.3). Також доцільною, на наш погляд, в контексті тематики дослідження була б деталізована систематизація підходів щодо вивчення «цифровізації зайнятості» із можливим виокремленням авторського визначення саме цієї дефініції.

2. У третьому розділі автором запропоновано формування цифрової міграційної інфраструктури як чинника сприяння зайнятості населення України в сучасних умовах (с. 176-184). Обґрунтовано, що цей підхід є багатоаспектним та виокремлено пріоритетний напрям реалізації – трудоресурсне забезпечення економіки з акцентуванням уваги на проактивній політиці зайнятості (с. 180). Висновки автора були б ще більш вагомими та аргументованими, якби дослідження містило б більше прикладів інших країн щодо впровадження зазначених інфраструктурних компонент, відповідні методологічні підходи тощо.

3. Результати дослідження набули б ще більшої значущості, якби автор додав до п. 2.1 аналітичні матеріали щодо зайнятості населення на цифрових платформах протягом останніх років, зокрема щодо залученості українців для такої форми зайнятості.

4. У контексті дослідження трансформацій у сфері зайнятості населення з урахуванням цифровізаційних змін в економіці України (п. 2.1), роботу можна було б дещо розширити шляхом включення результатів диференційованого аналізу змін на ринку праці. Зокрема, аналіз впливу цифровізації на зайнятість у розрізі груп працівників залежно від рівня їх кваліфікації – із виокремленням сегментів низькокваліфікованої та висококваліфікованої праці – міг би сприяти більш глибокому відображенню структурних зрушень в сфері зайнятості та додатково посилити обґрунтованість отриманих висновків.

5. У переліку основних напрямів національної політики зайнятості в Україні, зокрема в межах забезпечення макроекономічної та секторальної узгодженості (п. 3.2, с. 175), автором визначено «інвестиційну підтримку галузей із високою трудомісткістю». Водночас зазначене положення потребує

додаткового уточнення, з огляду на сучасні тенденції цифровізації та автоматизації економіки, які, як правило, спрямовані на зниження трудомісткості виробництва. У цьому контексті доцільно конкретизувати, які саме галузі мають на увазі, а також яким чином запропонований підхід узгоджується із загальним вектором технологічного розвитку та структурних змін на ринку праці.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 (п'ять) членів ради

«Проти» – 0 членів ради

На підставі відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Воскобойнику Дмитру Васильовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої
ради PhD 12709

М.П.

Володимир ПАНЧЕНКО

